

“Dieke-en-moostem” wandeling

Deze wandeling gaat over de dijken en achter de moestuinen om en leidt u langs diverse lees tafels.

't Brook.

U begint bij de parkeerplaats op “'t Brook” en loopt de foto's achterna. Tegen de stenen muur ziet u het peil, waarop de Maas tijdens hoogwaters heeft gestaan.

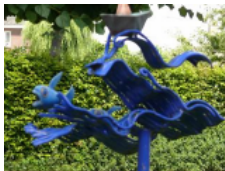
Café

U loopt onderlangs richting café “'t Trefpunt”,

Vrijthof:

U komt op een pleintje, het Vrijthof, waar dit kunstwerk staat van “onze” Itterse Geert Mols. Dit is gemaakt voor het 25 jarig jubileum van de Dorpsraad, dat op 1 juli 2004 gevierd werd. U ziet het blauwe water, waar een bootje op drijft. Het bootje is precies op het waterpeil gemaakt van de Maas gedurende het hoogwater van 1993. U gaat rechts, dan links, de doodlopende weg in.

Tussen twee huizen door gaat u bij de landweg links, rechts en komt uiteindelijk bij de Maas uit.

Ode aan Itteren

U komt bij enkele paaltjes en een ijzeren plaat. Bij hoogwater worden hier grote pompen neergezet, die het kwelwater in de “badkuip” Itteren weg kunnen pompen naar de Maas. Het kwelwater komt via de grindlaag

onder de dijken door in het achterland. Langs de stenen muur ziet u nog een ring waar ze de slangen van de pomp kunnen vastleggen.

Stenen Trap

Hier is nog een anekdote uit het boek Dokterspraktijk en apotheek Humblé uit Rekem: “De dokter werd 's nachts gealarmeerd, niet per telefoon, maar per koerier, letterlijk opgetrommeld, vanwege een aanstaande bevalling aan de overkant van de Maas. De dokter haastte zich door het holst van de nacht per fiets naar het veer, laat zich overzetten en dan door naar het geboortehuis. Daar aangekomen blijkt dat men hem voorbarig heeft laten roepen. Hij besluit dan maar naast de hoogzwangere vrouw op het bed zijn onderbroken nachtrust verder voort te zetten en de echte weeën af te wachten.”

Inzegenen kades

De stenen waterkering is na het hoogwater van 1995 gemaakt via een noodwet om Itteren te beschermen. Als de kademuur een hoek naar rechts maakt ziet u tegen de muur een gedenkteken ter herinnering aan het inzegenen van deze kades door onze toenmalige pastoor J. Bok.

Grenspaal

Bij het witte huis voor u staat bij hoogwaters de kelder onder water, maar leven de bewoners, met droge voeten, boven. Bij de “grote weg” gaat u rechts af de dijk over.

Duiker

Als u daar overheen gelopen bent, ziet u, dat ze onder de weg een “duiker” met terugslagklep gemaakt hebben. Bij overstromingen kan het water via de duiker weer terug de Maas in. Achter het kapelletje gaat u rechts

in naar de Maas. Hier kunt u zien welke gronden weg-gegraven worden.

Ga terug naar de dijk en vervolg uw weg via het “stegelke”. Vervolg uw weg.

Veldkruisen

U ziet bovenop de dijk een bankje staan met een veldkruis. Vele van dit soort kruisen werden ook gebruikt als grenstekens. Vervolg uw weg. Vanaf het moment, dat de mensen met het oog op voedselvoorziening niet langer rondtrokken en akkerbouw gingen bedrijven, werd een voor iedereen duidelijk herkenbare grens aangegeven. In ons land dateren de eerste gegevens aangaande het plaatsen van houten grenspalen uit de 14^e eeuw. Twee eeuwen later gaat men over op het gebruik van duurzame (hard)stenen exemplaren. Veel bewaarde (hard)stenen grenspalen vertonen vaak aan beide zijden een uitgehouwen wapenschild, symboolteken of initialen. Stond op zo'n kruis een zwaard en een hand, dan betekende dit, dat men een vluchtende, die het kruis gepasseerd was, niet langer achtervolgen mocht om de hand op hem te leggen en hem voor het gerecht te brengen. Ga bij de houten paal links.

Sterkenbergh

Huize Sterkenbergh moet in ieder geval voor 1597 gebouwd zijn en heeft een rijke historie. De familie Schugens woonde toen “op” Sterkenbergh. Carolus Schugens was luitenant-voogd van de hoofdbank van Meerssen, stadhouder van het leenhof Uchoven van de Abdij van Corneliemunster, schout van Elsloo en schepen van Itteren.

Ga bij de grote weg links en dan weer de eerste links.

NEPI

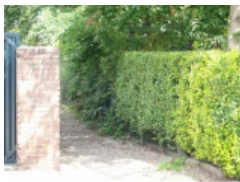
U komt dan bij de basisschool Op de Sterkenberg. Hierin is het Natuur Educatie Punt Ifteren (NEPI) gevestigd en dit is op schooldagen te bezichtigen. Hier ziet u allerlei mooie foto's en opgezette dieren, waar het een en ander over verteld wordt.

Loop links langs de school op het pad. Tussen twee weien door kunt u achter de moestuinen om. U komt weer uit op de grote weg, waar u links gaat.

Aan de overkant van de geasfalteerde weg kunt u weer "achterom". Bij T-splitsing rechts en het pad uitlopen tot de geasfalteerde weg. Hier gaat u links en weer de dijk op.

Geul en Hartelstein

Aan de rechterzijde ziet u de werkzaamheden van de Grensmaas. De Geul is de snelst stromende rivier van Nederland.. Ook kunt u de kasteelhoeve Hartelstein zien liggen. Hierin is Emmaus gevestigd. Emmaus vangt kansarme mensen op en financiert dit door de verkoop van tweedehands spullen. Hartelstein, uit 1365 als grootleen van Valkenburg, hoorde aanvankelijk bij Bunde, maar kwam sinds 1785 bij Ifteren.

Vervolg uw weg. Aan de rechterzijde ligt / komt een spotterlocatie om de grindwinning te zien. U neemt niet hier, maar de volgende weg links af richting St.Martinushoes, waar onze fanfare zijn thuisbasis heeft.

Voor de zaal gaat u rechts af en bij de eerste gelegenheid links. U komt uit bij het Heilig Hartbeeld en kunt via een pad links langs de kerk lopen.

Hier ziet u een gedenkteken van de gevallen soldaten op 2 juli 1941. Na de kerk gaat u links en meteen rechts de Kapelaanstraat in. Voor de Dorpswinkel gaat u rechts af achter de "Aw Sjaol" om. Deze vroegere Lagere School is gebouwd in ongeveer 1880.

Aan de achterzijde ziet u de trapgevels van ons gemeentehuis, dat dienst heeft gedaan van 1935 tot 1970, toen Ifteren geannexeerd werd door Maastricht.

Steek de weg over en loop het pad uit. Ga daar links en u komt weer uit bij het beginpunt.

DORPSRAAD IFTEREN

Website : www.itteren.nl
Banknummer : 97.92.52.547

Dieke en Moostem wandeling

Hoe komt u in Ifteren?

Vanuit Maastricht: volg de borden wijk 23 en borden Ifteren.

Vanuit Noorden: afslag Bunde Meerssen, rotonde links, eerste rechts, volg borden Ifteren.